

*Editör*  
**Dr. Tuğçe ORAL**  
Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi  
Medeni Hukuk ABD Öğretim Elemanı

**Avrupa Haksız Fiil Hukuku  
Çalışma Grubu**

# **AVRUPA HAKSIZ FİİL HUKUKU İLKELERİ**

**Metin ve Şerhi**

*Katkıda Bulunanlar*

**M. Emir GÖKA**  
**Av. Erhan GÜNDÜZ**

**onikilevha**

# İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ .....	V
ÖNSÖZ .....	VII
SUNUŞ .....	IX
ÇEVİRMENLER.....	XI
İÇİNDEKİLER.....	XIII
KISALTMALAR.....	XVII
<b>Avrupa Haksız Fiil Hukuku Çalışma Grubu</b>	
<b>Avrupa Haksız Fiil Hukuku İlkeleri .....</b>	<b>1</b>
<b>ŞERH .....</b>	<b>13</b>
<b>Genel Giriş.. ..</b>	<b>15</b>
<b>Avrupa Haksız Fiil Hukuku Çalışma Grubu Tarafından</b>	
<b>Hazırlanan Avrupa Haksız Fiil Hukuku İlkeleri .....</b>	<b>15</b>
<b>Başlık I. Ana Norm.....</b>	<b>23</b>
<b>Bölüm 1. Ana Norm.....</b>	<b>23</b>
m. 1:101. Ana Norm .....	23
<b>Başlık II. Sorumluluğun Genel Şartları .....</b>	<b>29</b>
Giriş.....	29
<b>Bölüm 2. Zarar .....</b>	<b>30</b>
Giriş.....	30
m. 2:101. Tazmin Edilebilir Zarar .....	35
m. 2:102. Korunan Menfaatler .....	38
m. 2:103 Zararın Meşruluğu .....	45
m. 2:104 Önleyici Masraflar.....	48
m. 2:105 Zararın İspatı.....	52

<b>Bölüm 3. İlliyet Bağı .....</b>	<b>55</b>
Giriş.....	55
<b>Kısim 1. Conditio sine qua non ve Kısıtlamalar.....</b>	<b>55</b>
m. 3:101. Conditio sine qua non.....	55
m. 3:102. Yarışan Sebepler.....	58
m. 3:103. Seçimlik Sebepler .....	62
m. 3:104. Farazi Sebepler.....	66
m. 3:105. Belirsiz Kısmi İlliyet.....	72
m. 3:106. Zarar Görenin Etki Alanında Kalan Belirsiz Sebepler .....	73
<b>Kısim 2. Sorumluluğun Kapsamı .....</b>	<b>78</b>
m. 3:201. Sorumluluğun Kapsamı .....	78
<b>Başlık III. Sorumluluğun Temelleri.....</b>	<b>83</b>
<b>Bölüm 4. Kusura Dayanan Sorumluluk.....</b>	<b>83</b>
Giriş.....	83
<b>Kısim 1. Kusura Dayanan Sorumluluğun Şartları.....</b>	<b>89</b>
m. 4:101. Kusur.....	89
m. 4:102. Gerekli Davranış Ölçüsü.....	97
m. 4:103. Başkalarını Zarardan Koruma Yükümlülüğü .....	110
<b>Kısim 2. Kusuru İspat Yükünün Tersine Çevrilmesi.....</b>	<b>115</b>
m. 4:201. Genel Olarak Kusuru İspat Yükünün Tersine Çevrilmesi.....	115
m. 4:202. İşletme Sorumluluğu .....	119
<b>Bölüm 5. Tehlike Sorumluluğu .....</b>	<b>129</b>
Giriş.....	129
m. 5:101. Olağanüstü Tehlike Arz Eden Faaliyetler .....	135
m. 5:102. Diğer Tehlike Sorumlulukları .....	142
<b>Bölüm 6. Başkalarının Fiilinden Sorumluluk .....</b>	<b>144</b>
Giriş.....	144
m. 6:101. Küçüklerin veya Zihinsel Engellilerin Fiilinden Sorumluluk.....	147

---

m. 6:102. Yardımcı Şahısların Füilinden Sorumluluk .....	150
<b>Başlık IV. Sorumluluğu Kaldırın veya Sınırlandırın Sebepler.....</b>	<b>157</b>
Giriş.....	157
<b>Bölüm 7. Genel Olarak.....</b>	<b>159</b>
m. 7:101. Hukuka Uygunluk Sebepleri ve Sorumluluğu Sınırlandırın Sebepler .....	159
m. 7:102. Tehlike Sorumluluğunu Kaldırın veya Sınırlandırın Sebepler.....	166
<b>Bölüm 8. Müterafik Davranış veya Faaliyet.....</b>	<b>171</b>
m. 8:101. Zarar Görenin Müterafik Davranışı veya Faaliyeti .....	171
<b>Başlık V. Faillerin Çokluğu.....</b>	<b>183</b>
Giriş.....	183
<b>Bölüm 9. Faillerin Çokluğu .....</b>	<b>187</b>
m. 9:101 Müteselsil Sorumluluk ve Müşterek Sorumluluk: Zarar Gören ile Birden Çok Fail Arasındaki İlişki .....	187
m. 9:102 Müteselsil Sorumlular Arasındaki İç İlişki .....	187
<b>Başlık VI. Alacaklarının Hakları .....</b>	<b>197</b>
<b>Bölüm 10. Tazminat.....</b>	<b>197</b>
Giriş.....	197
<b>Kısim 1. Genel Olarak Tazminat .....</b>	<b>197</b>
m. 10:101. Tazminatın Mahiyeti ve Amacı.....	198
m. 10:102. Bir Defada veya İrat Şeklinde Ödeme .....	203
m. 10:103. Zarar Verici Olay Vasıtasiyla Elde Edilen Menfaatler .....	206
m. 10:104. Aynen Telafi.....	209
<b>Kısim 2. Maddi Zarar .....</b>	<b>212</b>
m. 10:201. Maddi Zararın Mahiyeti ve Belirlenmesi .....	212
m. 10:202. Bedensel Zarar ve Ölüm .....	217
m. 10:203. Eşyanın Kaybı, Tahribatı ve Eşyaya Verilen Zarar .....	222
<b>Kısim 3. Manevi Zarar.....</b>	<b>227</b>

## **XVI**

---

m. 10:301. Manevi Zarar.....	227
<i>Kısim 4. Tazminatın İndirilmesi.....</i>	237
m. 10:401. Tazminatin İndirilmesi.....	237
Principles of European Tort Law (PETL) English Version.....	241
Grundsätze eines Europäischen Deliktsrechts.....	253
Principes de droit européen de la responsabilité civile .....	265
KAVRAM DİZİNİ.....	277